

Силабус курсу
«Базова загальновійськова підготовка
(теоретична підготовка)»

Ступінь вищої освіти: перший (бакалаврський)

Для всіх галузей знань

Для всіх спеціальностей

Для всіх освітньо-професійних програм

Кількість кредитів: 3

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 1 (2) семестр

Дисципліна є обов'язковою для включення до індивідуальних навчальних планів здобувачів для яких це передбачено законодавством, і є вибірковою для інших здобувачів.

Мова викладання: українська

Форма навчання: денна

Керівник курсу: Валерій БОНДАР – заступник директора центру підготовки офіцерів запасу та базової загальновійськової підготовки, викладач кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Контактна інформація: bondvalero@gmail.com

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є: формування знань, умінь і навичок, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, які не проходили військову службу у Збройних Силах України або інших військових формуваннях; формування національної та громадянської ідентичності, громадянської стійкості та оборонної свідомості здобувачів та здобувачок вищої освіти, здатності виявляти свою національну та громадянську ідентичність у повсякденному житті і в умовах негативних зовнішніх впливів та готовності до захисту незалежності і територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів та суспільно-державних (національних) цінностей України.

У результаті вивчення дисципліни «Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)» здобувач вищої освіти повинен знати: українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси; визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації; способи та методи психічної саморегуляції; розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території), на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки; основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України; основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ; ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; засоби індивідуального захисту; дії на зараженій території; орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів; інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами; вимоги статутів Збройних Сил України; загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців; алгоритм домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем/під загрозою» (Care under fire/Threat, CUF); способи та методи евакуації; принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC); основи загальновійськового бою; призначення та бойові можливості механізованих, танкових,

артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України; організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення; призначення, класифікація бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення; порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритму дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника; порядок дій у наступальному бою; призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби; призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату за повітряними цілями; призначення, будову та принцип дії ручних гранат; порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи вказування цілей; основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами; порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах; основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права та відповідальність військовослужбовців за порушення його норм.

Структура курсу

Розподіл годин лекц./практ./ с.р.	Тема	Результати навчання
МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО КУРСУ БЗВП, НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНА ПІДГОТОВКА, СТАТУТИ ЗСУ		
Тема 1. Національно-патріотична підготовка		
1 / - / 1	1.1. Ми українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи.	знати українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації.
Тема 2. Статuti Збройних Сил України		
- / - / 2	2.1. Обов'язки та права військовослужбовців.	знати: вимоги статутів Збройних Сил України; загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців. вміти: особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України; застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу.
1 / - / 1	2.2. Взаємовідносини між військовослужбовцями.	
- / - / 2	2.3. Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення.	
МОДУЛЬ 2. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА		
Тема 1. Психологічна підготовка		
2 / 2 / 2	1.1. Способи та методи психологічної саморегуляції. Перша	знати: способи та методи психічної саморегуляції; вміти: надавати першу психологічну допомогу та самопомогу.

	психологічна допомога та самодопомога. Вплив бою на психіку.	
МОДУЛЬ 3. ЗВ'ЯЗОК ТА КОМУНІКАЦІЯ. ВІЙСЬКОВА ТОПОГРАФІЯ. РОЗВІДУВАЛЬНА І ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА, ВИЖИВАННЯ		
Тема 1. Зв'язок та комунікація		
1 / - / -	1.1. Військова комунікація.	знати: основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ. вміти: використовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу.
- / 1 / -	1.2. Основи зв'язку.	
Тема 2. Військова топографія		
1 / 1 / 2	2.1. Топографічні карти. Орієнтування на місцевості.	знати: орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів; вміти: орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом.
Тема 3. Розвідувальна підготовка		
2 / - / -	3.1. Розвідувальні ознаки розташування противника на місцевості та тактики ведення ним бойових дій.	знати: розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки; основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України; вміти: аналізувати інформацію отриману в ході спостереження.
Тема 4. Вживання		
1 / - / 1	4.1. Забезпечення життєдіяльності.	знати: порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах; вміти: організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником; протидіяти впливу природних умов на організм людини.
Тема 5. Вогнева підготовка		
3 / 1 / 2	5.1. Стрілецька зброя.	знати: призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби; призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат; порядок спостереження за полем
1 / 13 / 2	5.2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї.	
1 / 4 / 3	5.3. Ручні гранати.	

		бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки; основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами. вміти: застосовувати зброю; проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях; виконувати: підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з положення «лежачи» на відстані 25 м»; підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень» на відстані 25 м»; підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень» на відстані 100 м»; початкову вправу «Метання ручної оборонної гранати з місця в пішому порядку»; початкову вправу «Метання наступальної ручної гранати на ходу в пішому порядку»; початкову вправу «Швидкісне метання ручної оборонної гранати з місця із укриття»; початкову вправу «Метання ручної наступальної гранати з місця в пішому порядку в лісистій місцевості»; початкову вправу «Метання ручної гранати в будівлі (у будівлю)»; початкову вправу з метання ручної кумулятивної гранати з місця.
--	--	---

МОДУЛЬ 4. ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА, ПІДГОТОВКА з РХБЗ (РХБРЯ-захисту)

Тема 1. Домедична допомога

3 / 1 / -	1.1. Планування та організація домедичної допомоги на етапі «допомога під вогнем» (CUF).	Ознайомлення студентів щодо надавання домедичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах; визначити основні принципи оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; оволодіти навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах; вміти правильно оцінити психологічний стан людей, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації, та вміти надати домедичну допомогу.
3 / - / 1	1.2. Тактична польова допомога TFC (Tactical Field Care).	

Тема 2. Підготовка з РЗБЗ (РХБРЯ-захисту)

2 / - / 1	4.1. Уражаючі фактори зброї масового ураження.	знати: ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; засоби індивідуального захисту; дії на зараженій місцевості.
1 / 1 / 1	4.2. Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості.	вміти: користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект; діяти за сигналом «хімічна тривога».

МОДУЛЬ 5. МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО

Тема 1. Міжнародне гуманітарне право

1 / - / 1	1.1. Міжнародне	Знати: основні терміни та поняття МГП. Поводження з військовополоненими.
-----------	-----------------	--

	гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни.	Відповідальність військовослужбовців за порушення норм МПП, зокрема з питань поводження з військовополоненими
МОДУЛЬ 6. ІНЖЕНЕРНА І ТАКТИЧНА ПІДГОТОВКА		
Тема 1. Інженерна підготовка (мінна безпека)		
1 / - / 1	1.1. Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА.	знати: інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установа та знешкодження, інженерні загорождення, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами. вміти: вибирати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби, маскувати, парного окопу.
2 / - / 1	1.2. Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загорождення, їх встановлення, знешкодження та подолання.	
1 / - / -	1.3. Мінна безпека.	
Тема 2. Тактична підготовка		
4 / - / 2	2.1. Організація та структура підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних Сил України.	знати: основи загальновійськового бою; призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України; організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення; призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення; порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритму дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника; порядок дій у наступальному бою, вміти: виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони; виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника, або вогневої (маневреної) групи; виконувати завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою; завдання вогневої (маневреної) групи; займати вихідне положення для наступу й підготовка до атаки; виконувати порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА;
2 / - / 2	2.2. Дії солдата в оборонному бою.	
2 / - / 2	2.3. Порядок дій солдата при наступі.	

		виконувати порядок дій у випадку виходу у фланг противника та штурму траншеї, а також при застосуванні наступальних (оборонних) гранат під час наступу.
--	--	---

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час виконання завдань та моніторингу якості знань заборонені (зокрема із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для підготовки практичних завдань у процесі заняття.

• **Політика оцінювання.** Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю допускаються до заліку.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	30%	40%
Оцінка за модуль визначається на основі теоретичних знань та практичних навичок з вогневої підготовки	Оцінка за модуль визначається на основі теоретичних знань та практичних навичок з психологічної та домедичної допомоги, підготовки з РЗБЗ, зв'язку та комунікації, військової топографії	Диференційований залік

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Рекомендовані джерела інформації

Основні

- Боротьба з безпілотними літальними апаратами (за досвідом проведення ООС (раніше АТО). ЦУЛ, 2022. 43 с.
- Вогнева підготовка. Частина I: навч. посіб. / О. І. Бірюков та ін. Київ: КІ НГУ, 2023. 352 с.
- Довідник з військової топографії затверджений командувачем Сил Підтримки Збройних Сил України. 2023. 145 с.
- Дяков С.І., Колос О.Л., Варствіський А.А. Фортифікація та маскування. КНТ, 2023. 146 с.
- Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
- Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин, затверджений наказом Генерального

штабу ЗС України від 17.04.2018 № 160.

7. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України у двох томах. ЦУЛ, 2025. 1460 с.
8. Організація військового зв'язку: навч. посіб. / В. Г. Шолудько, М. Ю. Єсаулов, О. В. Вакуленко, Т. Г. Гурський, М. М. Фомін. Київ: Вид. дім «СКІФ», 2023. 280 с.
9. Організація психологічної підготовки у Збройних Силах України: навч.-метод. посіб. / За редакцією генерал-майора В. Ключкова. Київ: НДЦ ГП ЗС України, 2023. 325 с.
10. Пахарєв С.О., Луценко І.О., Наконечний А.П., Зайцев Д. В. Військова розвідка. Навчальний посібник. КНТ, 2022. 332 с.
11. Пістряк П. В., Торяник Д. О., Корнієнко О. В., Мокреєв В. І. Стрілецька зброя та вогнева підготовка. Ч.1 Матеріальна частина стрілецької зброї та засобів ближнього бою: наоч. посіб. Харків: НА НГУ, 2018. 32 с.
12. Порядок здійснення заходів щодо поводження з військовополоненими в особливий період. Постанова Кабінету Міністрів України №721 від 17 червня 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/721-2022-п#n13>.
13. Про основи національного спротиву. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>.
14. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=551-14&p=1143970339900570#Text>.
15. Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України. Наказ Міністра оборони України від 23.03.2017 р. № 164.
16. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі в умовах бойових дій/воєнного стану. Наказ МОЗ України від 15.03.2022 р. № 488.
17. Про Збройні Сили України. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>.
18. Про оборону України. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>.
19. Стандарт підготовки І-СТ-3 (видання 2): Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини. Київ: МП «Леся», 2015. 148 с.
20. Стандарти ТССС. Режим доступу: <https://www.deployedmedicine.com>.
21. Статути Збройних Сил України: збірник законів: чинне законодавство із змінами та допов. на 01 лютого 2023 року: Офіц. тексти. Київ: Алерта, 2023. 436 с.
22. Теорія і практика застосування безпілотних літальних апаратів (дронів). КНТ, 2023. 126 с.
23. Федоров В. В., Пістряк П. В., Більва А. Ф. Вогнева підготовка: навч. посіб. Харків : ХНУВС, 2019. 255 с.
24. Шанюк О.В. Тактика: конспект лекцій. Одеса, Одеський державний екологічний університет, 2021. 137 с.

Допоміжні

1. Альбом схем із загальної тактики (відділення, взвод, рота, батальйон): альбом схем / А. Білорус, А. Братко, В. Журавель та ін. Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, 2020. 110 с.
2. Афанасьєв В. В., Атаманенко І. О., Муленко О. О., Корнієнко О. В., Самсонов Ю. В. Методичні рекомендації «Порядок проведення неповного та 342 повного розбирання й складання 9-мм пістолета ФОРТ-12»: метод. реком. Харків: НА НГУ, 2018. 38 с.
3. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України, частина III (взвод, відділення, екіпаж), затверджений та введений в дію наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238 (зі змінами, накази КСВ ЗС України: №185 від 29.03.2018; № 454 від 02.08.2018).
4. Боротьба з ударними БПЛА іранського та російського виробництва «Shahed-136» («Герань-2») та «Ланцет-2». Методичні рекомендації загальновійськовим підрозділам (за досвідом російсько-Української війни 2022–2023 років). ЦУЛ, 2023. 68 с.
5. Глушков А.В. Організація військового зв'язку: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2021. 95 с.
6. Довідник військового зв'язківця. Засоби радіоелектронної боротьби та розвідки, які використовуються російською федерацією. ЗВП 6-00(27)269. ЗАТВЕРДЖЕНО наказ

- командувача військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України «07» червня 2024 № 160/нагд. Травень 2024. 72 с.
7. Довідковий матеріал для проведення занять з підготовки зі зв'язку. 2019. 28 с.
 8. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 р., що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text.
 9. Єманов В. В., Толочкєєв В. О., Матросов М. В., Самсонов Ю. В. Розбирання та складання автомату Калашнікова АК74 та 5,45 мм ручного кулемету Калашнікова РПК-74: практик. порад. Харків: НА НГУ, 2018. 27 с.
 10. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text.
 11. Калаянов Д. П. та ін. Методичні рекомендації «Організація надання домедичної допомоги та евакуація постраждалих військовослужбовців з поля бою» (рівень відділення, взвод) (за досвідом російсько-української війни 2023-2024 років). 2024. 178 с.
 12. Збірник «Нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ ЗС України», затверджений командувачем Сухопутних військ ЗСУ в 2001 р. (з доповненнями від 2019 р.).
 13. Крилюк В. О., Гур'єв С. О., Гудима А. А. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навч. посібник. Київ. 2017 400 с.
 14. Курс TCCC (Tactical Combat Casualty Care). URL: <https://tccc.org.ua>.
 15. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій. Наказ Міністерства внутрішніх справ України №658 від 06.08.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18#n14>.
 16. Кодекс цивільного захисту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.
 17. Методичні рекомендації здійснення підготовки бойових обслуг підрозділів радіотехнічних військ (зразків радіоелектронної техніки) в районах бойового призначення. ВП 7-10.01. Жовтень 2018. 56 с.
 18. Методичні рекомендації «Організація надання домедичної допомоги та евакуація постраждалих військовослужбовців з поля бою» (рівень відділення, взвод) (за досвідом російсько-української війни 2023-2024 років). 2024. 178 с.
 19. Мінна безпека. URL: <https://sprotyvg7.com.ua/lesson/minna-bezpeka>.
 20. Міністерство оборони України. Статути Збройних Сил України. Затверджені Законами України від 24 березня 1999 року № 548-XIV, № 551-XIV; № 550-XIV; № 549-XIV. 507 с.
 21. Підготовка тактичних груп (відділення, взвод). Альбом схем та методичних матеріалів (за досвідом російсько-Української війни 2022-2023 років). Київ: Центр учбової літератури, 2024. 64 с.
 22. Положення про добровольчі формування територіальних громад. Постанова Кабінету Міністрів України №1449 від 29 грудня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1449-2021-п#n11>.
 23. Порядок організації, забезпечення та проведення підготовки добровольчих формувань територіальних громад до виконання завдань територіальної оборони. Постанова Кабінету Міністрів України №1447 від 29 грудня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1447-2021-п#n9>.
 24. Порядок тримання військовополонених. Постанова Кабінету Міністрів України №413 від 5 квітня 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-2022-п#n23>.
 25. Правила носіння, зберігання та перевезення вогнепальної зброї і боєприпасів до неї цивільними особами, які беруть участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації або інших держав. Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 770 від 18 листопада 2024 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1737-24#n13>.
 26. Презентація «Тактичні дії під час штурму окопів». URL: <https://sprotyvg7.com.ua/documents/taktichnaya-pidgotovka>
 27. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>.
 28. Про затвердження нових клінічних протоколів за темою «Бойова травма». Наказ МОЗ України від 25.04.2024 № 714.
 29. Про об'єкти підвищеної небезпеки. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#n10>.

30. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>.
31. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>.
32. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=548-14&p=1143970339900570#Text>.
33. Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=550-14&p=1143970339900570#Text>.
34. Про Стрйовий статут Збройних Сил України. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=549-14&p=1143970339900570#Text>.
35. Рекомендації для військових ЗСУ по зв'язку. URL: <https://jablunia.org/rekomendaciyi-dlya-vijskovih-zsu-po-zv'yazku-9cf11f1e58f24c5fa60f3d681d5acfd1>.
36. Стандарт підготовки: Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї). Київ: «МП Леся», 2015. 416 с.
37. NATO STANDARD AMedP-8.15. Edition B, version 1 October 2022. URL: https://www.coemed.org/files/stanags/03_AMEDP/AMedP-8.15_EDB_V1_E_2122.pdf.
38. TCCC Guidelines 2024 - Клінічні рекомендації 2024. 25 January 2024. URL: <https://tccc.org.ua/guide/tccc-guidelines-2021-ukr>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавча база Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
2. Міністерство оборони України. URL: <https://mod.gov.ua/>.
3. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>.
4. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/uk>.
5. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>.
6. Тернопільська обласна військова адміністрація. URL: <https://oda.te.gov.ua/>.
7. Західноукраїнський національний університет: <https://wunu.edu.ua/>.